

Mor Medeleke (t.v.) og bestemor Zien (t.h.) møter endelig minstejenta Toryanet igjen! (Foto: Mona Ø. Beck)

Dagen gryr for 8000 etiopiske jøder

Hjelp Jødene Hjem var til stede en grytidlig morgen i mars da 70-80 nye immigranter fra Etiopia landet i Israel. De har ventet i mange år, nå var tiden endelig kommet. En av dem var Toryanet (18) som endelig fikk møte storesøstre, mor og bestemor igjen etter 15 år. De neste årene står 8 000 nye immigranter for tur. En stor oppgave for dem, Israel og deres venner. Se s 4-5.

Sårbare familier trenger faddere

Noen immigrantfamilier opplever at en eller begge foreldre dør. De trenger ekstra støtte over lang tid. Derfor har HJH startet en fadderordning. Og flere faddere trengs! Se s. 6-7.

Museet som gjør landet levende

Friluftsmuseet Ein Yael lærer immigrantbarn og andre om landet, kulturen, naturen og historien. Se s. 3.

Fra elendighet til frihet

LEDER

AV ØYVIND BERNATEK, STYRETS LEDER

Kjære giver!

I skrivende stund er jeg i på en privat reise til den jødiske bydelen, Kazimierz i Krakow.

Det er en merkelig følelse å sitte på et lite torg omgitt av gamle synagoger, jødiske restauranter og bokhandler, men nesten uten gjenlevende jøder.

vitasjonen spesiell, er at man når invitasjonen leses, viser frem et stykke med matza, usyret brød, og sier at dette er "elendighetens brød". Ikke så mye å friste selv en sulten sjel med, skulle man tro. Men som i all annen jødisk tekst, er det mer gjemt under overflaten enn det man ser med en gang.

"Elendighetens brød" representerer det forfedrene spiste mens de var slaver i Egypt, og som kjent er den jødiske påsken, Pesach, en frihetsfest, hvor man feirer friheten fra slaveriet i Egypt. Matza representerer også brødet jødene spiste og delte seg imellom på vei ut fra Egypt da de var kommet i frihet. På den måten endres "elendighetens brød" til "frihetens brød" ved at man er villig til å dele det med andre.

Siste del av dette stykket avsluttes med «dette år er vi slaver – neste år, måtte vi være frie.» Dette er kjernen i hele feiringen og refererer både til historien ved at en lever seg inn i den, men representerer også et eget mål. På hebraisk er det to ord for frihet. «Chofesh», er en individuell frihet, en frihet fra noe. «Chorin», som er det som benyttes i magid-teksten, kommer fra «cherut» og er en frihet rettet mot noe, en kollektiv frihet, en frihet for samfunnet hvor det enkelte individ respekterer de andre. Det er den ultimate friheten, den friheten vi oppnår ved å dele.

Å hjelpe andre ved å gi gaver fra det man selv har, ofte midler man har strevet hardt for, slik dere gjør ved den rundhåndede støtten dere gir til Hjelp Jødene Hjem sine mange prosjekter, har en klar parallell til dette. Når dere på denne måten hjelper mange som har det vanskelig i Israel eller som ønsker å reise hjem til Israel, så er de midlene dere gir en form for elendighetens brød. Men ved å dele dem slik dere gjør, endres det dere gir til en form for frihetens brød. Dere bringer frihet for forfulgte jøder, i Etiopia, i arabiske land, og i det tidligere Sovjetunionen. Dere bringer trygghet og et nytt liv for nyinnvandrede jøder i Israel som har vanskeligheter med sitt nye liv. Dere gir dem sikkerhet når onde krefter sender raketter og granater mot dem, og dere lyser opp tilværelsen til dem dere hjelper, ved å være til som venner fra et fjernt land.

På den måten fremmer dere ikke bare en individuell frihet for den enkelte som får hjelp, men en kollektiv frihet for det israelske samfunnet. Dere gir dem den endelige formen for frihet; en frihet da israelerne blir «beni chorin», barn av friheten.

En god Pesach og en god Påske til dere i alle!

Naturen gjør noe med dem i et levende museum

Unger som kun opplever asfalt, skolebenk og en trang leilighet hver dag vet ikke hvor melet i pizzaen kommer fra. Ei heller hvordan olivenolje blir til. Vokser varene ut fra butikkhyllene på supermarkedet?

Skolebarn fra hele Israel besøker Ein Yaël hele året. Storinnrykket kommer til sommeren når 120 barn hver dag deltar i ulike aktiviteter over 15 dager fordelt på tre puljer. (Foto: Jerusalem Foundation)

TEKST OG FOTO: MONA ØSTBY BECK, JERUSALEM

Lite visste vi om hva denne "oasen" oppe i skogkanten sør i Jerusalem var for noe før vi ankom en regnfull dag. Utstyrt med regnjakke og plastikktrekk til blokk og kamera, oppdaget vi et fint steinhus på den aktuelle adressen. Lettet banker vi på døren. Oded Regev tar i mot. Han er bestyrer og samarbeider nært med Jerusalem Foundation og direktør Alan Freeman.

-Hva er Ein Yaël?
-Et levende museum, kommer det kjapt. -Vi tar imot skoleklasser og barnehager på dagbasis hele året, forteller han. Akkurat nå forbereder Regev og hans lille stab seg på barna som skal komme i den jødiske påsken når de har lang skole-

ferie. En myk start på forbedelsene før storinnrykket til sommeren. Da kommer det grupper med opptil 120 barn daglig i 15 dager hver fordelt på tre puljer. Det er disse gruppene HJH støtter spesielt via Jerusalem Foundation.

Kildevann

Stedet ble oppdaget for 80 år siden. Da fant man restene etter en 2000 år gammel romersk boplass og etter en villa med mosaikk på gulvene. Det er en naturlig kilde her, og romerne hadde bygd en renne fra oppkommet som fremdeles renner og ender opp i flere bad og bassenger. Stedet ligger ved veien som romerne brukte da de skulle videre opp til Jerusalem. Derav navnet Ein Yaël. Ein betyr kilde, mens Yael har flere betydninger. En av dem ligner

på arabiske Yalla og hebraiske Alyia – gå opp (til et hellig sted).

Lærer fra grunnen

-Alt lå til rette for å gjøre stedet en utdanningsinstitusjon, fortsetter Regev. Som ungutt var han ofte i området med familie og venner. Han så mulighetene. -Vil lærer barna hvordan våre forfedre levde; hvordan de dyrket korn og knuste det til mel, presset olivenolje, plantet urter, vevde stoff til klær, melket geitene, lagde ost, plukket inn egg fra hønsegården, matet dyrene, utformet kopper og tallerkener av leire. Barna deltar i alle disse aktivitetene i små grupper. Mange skoleklasser fra hele landet kommer hit en hel dag fire ganger i året for å følge årstidens aktiviteter. På sommerleirene har vi opptil

forti studenter som veileder barna. Disse studenter selv fagene de underviser i og støttes av en fagperson eller kunstner innen hvert felt.

-Når temaet på skolen er innhøsting, kommer klassen hit blant annet for å lage mel. De "skiller klinten fra hveten" og knuser innholdet. Så baker de eget pitabrod og steker det i ovnen vi har bygget utenfor, forteller Regev. Spiser sitt eget bakverk og nyter. De har også program hvor foreldrene er med på barnas aktiviteter en hel dag.

Sommerbarna

Alan Freeman og informasjonssjef Liat Rosner i Jerusalem Foundation jobber med uttallige prosjekter for sameksistens og utvikling i Jerusalem. Men "naturparken" Ein Yaël står deres hjerter svært nær.

-Hvor kommer barna som deltar på sommerleirene fra?
- Fra mange land. Her har vi innvandrerbarn fra Russland, Etiopia, arabiske barn, barn fra ultraortodokse familier, sekulære, ja, fra alle tenkelige lokalsamfunn. Felles er at de bor i Jerusalem. Vi henter dem i busser ved halv åtte-tiden om morgenen og bringer dem tilbake ved 15-15-30-tiden om ettermiddagen. Det er svært viktig for innvandrerbarn å få komme sammen med andre barn. Her blir de integrert fordi de lærer å finne ut av ting ved å skape og forstå noe sammen, understreker Freeman. -Her lærer de hverandre å kjenne,

hverandres språk, opplever naturen, kulturen, kunsten og dyrene sammen. De koser med dyrene og de kan få terapeutiske ridetimer på hest. Det siste er ikke vi ansvarlige for, men tilbudet finnes her. De lærer å bruke kroppen sin – i og med naturen. Bare det å putte bena i vann eller sitte under et tre kan være en stor opplevelse for mange, sier han.

- Foreldrene betaler for oppholdet her?

-Ja, de fleste gjør det. Men det er mange barn som virkelig har behov for å komme hit men hvor foreldrene absolutt ikke har råd til å betale hva det koster. Mange lever på et eksistensminimum

Utvikling kan endres

-En undersøkelse viser at gjennom de siste 30 år har det vokst opp en generasjon som ikke har noen relasjoner til naturen. De har aldri fått noe i livet sitt fokusert på naturen og har ingen følelser for den. Spørsmålet er derfor: Hvordan ser vi på fremtiden? Hvordan vil vi at verden skal bli? Hvordan lære seg gjenbruk? En utslitt dongeribukse? Eller bluse? En knust vase? Forfedrene ville kanskje sydd en veske av det utslitte stoffet og en knust vase kan kanskje brukes som pynt i en leirkrukke...? smiler Freeman forsiktig.

- Hvorfor er det viktig å gi støtte til Jerusalem barns sommerleir, Freeman?

- Vi har en lang, varm sommer i Jerusalem. Befolkningen i byen er yngst i landet. Halvparten er under 18 år. De er også de fattigste i landet. De som gir pengegaver via Hjelp Jødene Hjem gjør noe fantastisk ved å gi de fattigste barna i Jerusalem en sjanse til å berike sine liv. Vil legge til et ordtak som er enormt viktig for meg: Kan du redde ett liv, så redder du en hel verden! oppsummerer Alan Freeman.

Liat Rosner, Alan Freeman i Jerusalem Foundation samt Oded Regev i Ein Yaël forbereder seg på nok en travel sommer med hundrevis av barn på sommerleir.

Barna er ivrig opptatte med å lære hvordan man kan lage egne lærersandaler. (Foto: Jerusalem Foundation)

Har du flyttet? Skal du flytte?

Husk å melde fra til oss om adresseforandring!

Gaver til HJH gir rett til skattefradrag

Hvis du ønsker skattefradrag for dine gaver, må du sende oss ditt fulle personnummer eller ringe det inn. Du behøver bare å gjøre det en gang. Vi kjører ikke vårt register mot offentlig myndighet av hensyn til personvernet.

HJELP JØDENE HJEM

INFORMASJONS-AVISA
APRIL 2011

Holbergs plass 4, 0166 Oslo
Telefon: 22 36 21 70
Telefax: 22 36 33 74
E-Post: post@hjhome.org
Internett: www.hjhome.org

Post- og bankgiro:
3000 21 42828

I redaksjonen:
Øyvind Bernatek, Eli Finsveen
og Torbjørn Eklor

Trykk: Media Trykk, Bergen

Bak HJH står:

Det norske Baptistsamfunn,
Det Norske Misjonsforbund,
Den Evangelisk Lutherske Frikirke,
Fellesinnsamlingen for Israel/Magbit,
Den Norske Israelsmisjon,
Norge-Israelforeningene,
Med Israel For Fred, Ordet og Israel,
Det Mosaiske Trossamfund,
De Frie Evangeliske Forsamlinger,
Komiteen for jødene i ex-Sovjet

Fadderbarna trenger deg!

Av alle Israels immigranter er det nok de foreldreløse immigrantbarna som har det aller vanskeligst. Derfor er Fadderbarnprosjektet til Selah (Israel Crisis Management) og HJH så viktig.

Når far eller mor faller fra, må besteforeldre eller andre slektninger trå til. Da kan hjelp utenfra være helt avgjørende for hvordan det går.

AV ELI FINSVEEN, DAGLIG LEDER I HJELP JØDENE HJEM

Barn kan miste sine foreldre på mange måter, men de er alle traumatiske. Sykdom, terror, trafikk- eller arbeidsulykker kan brått endre hverdagen for de små. Hvert år står sorgende barn igjen etter familietragedier, også. Som voksen kan det bli for krevende å være immigrant - å måtte omstille seg og forstå et helt nytt samfunn.

Frivillige med erfaring

Selahs medarbeidere blir tilkalt eller møter opp, viser sin deltakelse og omsorg. De frivillige, som ofte selv har kommet i kontakt med Selah første gang som mottakere, vet hva fortvilelse og sorg er. De gir en hånd å holde i og en skulder å gråte

på i den første vanskelige tiden. Innlevelse og varm omsorg kommer fra egen bitter erfaring og grundig opplæring. Etter en tid kommer spørsmål: hvordan skal barna innrette seg framover? For mange av søskenflokkene med etiopisk bakgrunn er det naturlig å holde sammen. Det er en viktig del av deres kulturbakgrunn; omsorgen for familien. Her er det ofte mellom fire og åtte barn. Store søsken oppgir sin utdannelse og sitt ungdomsliv for å ta vare på de mindre søstre og brødre. Eller en tante stiller kanskje opp.

Mange fra tidligere Sovjetunionen (FSU) er enebarn eller har en enkelt søster eller bror. Her vil det ofte være besteforeldre eller tanter eller onkler som

hverdagen; et større kjøleskap eller en vaskemaskin, noen skap eller senger. Praktisk, jordnær, nøktern hjelp.

Ingen offentlig krisehjelp

I Israel har sosialkontorene ingen økonomiske midler til akutt hjelp i krisesituasjoner. De administrerer bare de generelle trygdeordninger og har ikke noe å bidra med når ulykken er ute. De ansatte skriver henvisninger til private hjelpeorganisasjoner og bekrefter at NN bare har trygd å leve av og at vedkommende ikke kan klare ekstrautgiftene. Det offentlige anbefaler og betaler pensjonatskole (som er svært vanlig i Israel og meget enkle) eller fosterhjem når foreldrene faller fra. Det kan de dekke innenfor sine rammer.

Hver uke kommer den faste sosialarbeideren fra Selah på avlastningsbesøk, for å hjelpe med lekser og lek, samtidig som omsorgspersonen får en friettermiddag. Etter en plan besøker også faste frivillige familien og ivaretar spesielle oppgaver. Det kan være en ung mann som tar guttene med på fotballtrening.

Det gis også veiledning på individuell basis. Rollen som bestemor og oppdrager kan være vanskelig i et nytt land med andre skikker. Å skifte rolle fra storesøster til omsorgsperson er også en utfordring. Alle involverte parter skal samtidig bearbeide sin sorg.

Hjelp som monner

Alle immigrantbarna som rammes av slike ulykker trenger også økonomisk hjelp. Besteforeldrene, som selv er immigranter, er som regel minste-

Møter andre i samme situasjon Selah arrangerer månedlige møter for russisktalende bestemødre. Her kan de få ta ut sin egen sorg og diskutere sine hverdagsproblemer. Det kan også være et foredrag, for eksempel om det israelske skolesystemet som er svært forskjellig fra det i FSU.

Det er også helgeseminar for unge oppdragerer, der de kan få veiledning i hvordan man kan forholde seg til sine småsøsken med autoritet. Her treffer de andre i samme situasjon og noen av alle de som sto i en slik situasjon for år tilbake – og som greide det og nå har sitt eget liv. Det er viktig med rollemodeller – og det er godt i en strevsom hverdag å treffe noen som har lykket.

Nå i mars traff vi en slik etiopisk ungdom, som etter at småsøskene hadde flyttet hjemmefra tok fatt på en datautdannelse. Idag har han en bra jobb i IT-bransjen. I fritiden er han frivillig hos Selah og hjelper andre som nå står midt oppe i en tilsvarende situasjon. På retreat kan ungdommene også få bearbeide sin sorg – men også være unge og glade uten ansvar. Det kan være en morsom utflykt, festlig samvær og sport. Dette er en krevende situasjon som kan fortsette i ganske mange år!

pensjonister med omtrent kr 3 800 pr mnd i pensjon. Barna får mindre, de over 18 får ingenting hvis de har vært i landet lengre enn et år. Minstelønn er ca. kr 40 pr. time og mange arbeidsgivere er stolte over at de er så rause at de betaler minstelønn.

Husleie og strøm har norske priser, vannforbruket må man også betale for og i år er prisen fordoblet for å få folk til å spare på vannet – men dette er jo utgifter familien ikke kommer utenom. Israelske skolebarn må selv betale for bøker, papir og alt annet utstyr.

Så i tillegg til alt de strever med, må de leve ytterst forsiktig for å få endene til å møtes. Sorg og økonomiske bekymringer kan bli tungt å bære. Derfor er man svært takknemlig for at HJH skaffer norske faddere som yter et fast månedlig tilskudd. De unge omsorgspersonene får også veiledning i hvordan

man styrer den private økonomien av sosialarbeiderne eller de frivillige.

Takk til fadderne

Under et besøk i Israel i mars ble vi minnet om hvilken stor hjelp dette tilskuddet er. I en ganske nøktern hverdag med stram økonomi, er familiene svært takknemlige for dette tilskuddet som kan gi hverdagen det lille ekstra eller ta toppen av uforutsette utgifter. De ber oss hilse til alle faddere og takke så mye for penger og ikke minst kjærlighet og omtanke. På en svart dag, når du føler deg helt alene, trøster det å vite at langt mot nord sitter to faddere som tenker på deg og bryr seg om din velferd. Det at noen helt fremmede støtter økonomisk og at de israelske frivillige er der for dem, er til uvurderlig hjelp i en vanskelig hverdag.

250 barn som trenger faddere!

Hvert barn får to faddere som hver betaler kr 250 pr mnd. Av dette går kr 25 til å administrere ordningen hos HJH, kr 25 til Selah og resten går til omsorgspersonen. Eventuelle ekstragaver går uavkortet til barnet.

Fadderne får vite barnets nummer hos Selah og måned og år barnet er født, men ikke navn og bilde. Årsaken er at Selah er opptatt av å beskytte barna. Israelsk lovgivning er også meget streng når det gjelder bruk av bilder med barn. (Konfr. pedofilisaker på nett m.m.) Hvert år vil fadderne få en rapport om barnet.

På solidaritetsturen til HJH og MIFF i oktober-november vil turdeltakerne kunne være med på et møte med Selah der de også vil få treffe noen av de barna som er med på ordningen.

Selah – forberedt på det verste

Selah møter opp eller blir tilkalt for å hjelpe og støtte ved terrorhandlinger og ulykker. Deres mål er å vise personlig omsorg til dem som ikke har familie og venner rundt seg i en vanskelig situasjon. Selah har også mange godt trene frivillige som stiller opp for å hjelpe til. De kan tolke og sørge for rent praktiske ting, som for eksempel å etablere kontakt med slektninger i utlandet eller finne tilsyn til barna.

Immigrantene har ofte språkproblemer. I en krisesituasjon kan det være ekstra problematisk og noen ganger livsfarlig. Hvis man er på sykehus kan det være helseinformasjon – for eksempel at man har diabetes eller er allergisk mot narkose – som må formidles til personalet for å unngå komplikasjoner.

Selah og de frivillige slipper ikke for de vet at vedkommende igjen er herre over situasjonen og sine liv. Det kan gå en uke eller år. Selah er der.

Mødre for barnebarna

Alle disse damene har nå den daglige omsorgen for et eller flere barnebarn.

Når man selv har passert middagshøyden, har man begrenset krefter. Hverdagen er uhyre krevende og det er godt å komme sammen til månedlige møter hos Selah for å drøfte mulige problem- og avmakten – for man igjen går ut i dagliglivet og møter barnebarna som trenger all mulig oppmuntring, trøst og kjærlighet. Noe de gjerne gir. Disse bestemødrene er takknemlig for all hjelp de får gjennom Selah.

man skal forholde seg i oppdragelsen av større barn.

På disse samlingene kan man også legge ansvaret fra seg litt og kjenne på sorgen og avmakten – for man igjen går ut i dagliglivet og møter barnebarna som trenger all mulig oppmuntring, trøst og kjærlighet. Noe de gjerne gir. Disse bestemødrene er takknemlig for all hjelp de får gjennom Selah.

Enslig onkel ble pappa

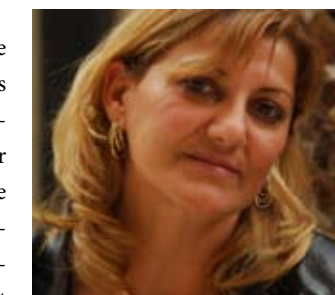
En terrorhandling snudde opp-ned på tilværelsen i løpet av et sekund. Plutselig ble det å være onkel en hel-døgn beskjeftigelse. En utfordring for en yngre mann uten egne barn. Men de klarer det – med Selahs hjelp, støtte og veiledning.

Alenemor og fostermor

Hun kom til Israel fra FSU sammen med sin søster. Begge var alene med to barn. Sammen skulle de bygge en framtid.

Slik skulle det ikke gå. Søsteren fikk en alvorlig kreftdiagnose og døde etter kort tid i landet.

Nå står hun med ansvaret for alle fire barna – på én lønning. Og hverdagens mange oppgaver krever også sitt; matlaging, klesvask, innkjøp, foreldremøter og fritidsaktiviteter. Det er i all fall ikke rom for ekstrajobbing. Hun er takknemlig for å få en økonomisk håndrekning til nevøen og niesen. Det varmer at

noen i fjerne Norge ser hennes innsats og hjelper til.

Storesøstre som mødre

Disse to unge, etiopiske jentene kom til fedrenes land for noen få år siden sammen med sine mødre og småsøsken.

Begge sto plutselig med ene-ansvaret for familien, etter å ha mistet mødrene sine i sykdom. De kjemper for å holde søskenflokkene sammen og oppdra dem til å bli "gagns menneskje". Så langt har det gått veldig bra. De kan ikke få fullrost Selah for den hjelpen de får derfra. Støttekontakter stiller opp for ukentlig avlastning, sosialarbeidere kommer regelmessig på hjem-besøk. Frivillige tar småsøsken med på

Bli med på solidaritetstur til Israel 25. okt – 7. nov

I samarbeid med MIFF (Med Israel for Fred) inviterer vi til en annerledes Israelsreise.

På turprogrammet: Prosjekter HJH støtter i Jerusalem, Negev og ellers i Israel • Møte med immigranter og samfunnsaktører • Flere av de bibelhistoriske stedene • Overnatting i Ashkelon, Tiberias og Jerusalem, • God tid til shopping og bading • Direktefly fra Oslo og Stavanger. Meld deg på så raskt som mulig for å få plass på

charterflyet. Reiseledere: Torbjørn Ekroll, Eli Finsveen/Conrad Myrland og Ida Husveg. Be om program fra Sabra Fokus reiser, tlf. 38 12 56 60. Eller les på HJHs nettside.

Holbergs plass 4, 0166 OSLO

Tlf. 22 36 21 70 Fax: 22 36 33 74 E-post: post@hjhome.org Internett: www.hjhome.org Kto: 1607 87 99661

Sønnen omkom i Karmelbrannen

Alexander Grishnov fra Selah er en hyppig gjest hos ekteparet Rachamimov. Her sammen med Lea – også fra Selah – som hjelper til med oversettelse under møtet med familien.

Lev og Valentina Rachamimov mistet sønnen Vladislav (bildet på veggen) i skogbrannen i Karmelfjellet den 2. desember i fjor.

Verden raste sammen for mor Valentina og far Lev Rachamimov den 2. desember i fjor. Midt på natten ringte det på døren. Vladislav (30) var blant de omkomne i bussen som ble offer for flammene på veien for å redde innsatte fra Damon-fengselet.

TEKST OG FOTO: MONA ØSTBY BECK, BERSHEVA

En sped, liten kvinne åpner for oss. Hun kysser både Alex og Lea fra Selah og meg velkommen på begge kinn. Mannen håndhilser. Vi er så velkomne. De snakker kun russisk. Jeg føler hjertevarmen. Usjenert lar de tårene strømme på begge to. De vet vi har kommet for å snakke om sønnen. Innemellom glir de furete ansiktene over i store smil. Stolte viser de frem utmerkelse han fikk både før og etter sin død. Artikler som er skrevet om ham i russiskspråklige aviser. Alt som tilhører sønnen er så ubeskrivelig viktig å kjenne på nå.

Fra Aserbajdsjan til Israel

Familien på fem kom fra Baku i Aserbajdsjan som immigranter i 1994. Da var Vladislav 14, mens brødrene var 23 og 25 år. – Først bodde vi i Tel Aviv, men snart ville vi finne vår egen leilighet og bestemte oss for Bersheva. Vi kjente ikke byen i det hele tatt og kjøpte denne treroms-leiligheten hvor vi fremdeles bor. Vi visste ikke at det kanskje var byens dårligste strøk. Beduinleire like utenfor samt flokker med ungdom som brukte narkotika i nabolaget, forteller Valentina. Men hun var en meget streng mor og klarte å holde guttene unna alle fristelser. Det gjorde foreldrene gjennom å gi dem aktiviteter innen alt fra sport til musikk-, kultur- og matematikkurs på fritiden.

Livet blir aldri som før

– Det er ubeskrivelig, forklarer Lev. – Da vi hørte om brannen i Karmel følte jeg at noe grusomt kom til å skje. – Men vi hadde jo et håp om at alt skulle gå bra, fortsetter Valentina.

Vladislav var en av de høyest graderte innen sitt felt som opplæringsleder for fangevoktere i Nafchafengselet. I militæret var han elitesoldat og tjenestegjorde som grensepolit. Han fullførte også første del av sine studier som elektroingeniør, før han returnerte til arbeidet innen sikkerhetstjenesten. Han og forloveden Katya hadde planer om å gifte seg i nær fremtid. I fjor vinter var de på ferie i Norge hvor de hadde hatt det alle tider! Men alle bildene derfra ligger i pc'en hans. – Han var så åpen og ærlig og fortalte meg alt om kjæresten og hva han tenkte på, smiler moren.

Takknevlige

Da det banket på døren og vi mottok meldingen om at Vladislav var død sto tiden stille. Livet raste sammen. De som kom med budskapet var spesialtrente, frivillige soldater. Varme og tålmodige. De klarte å få oss til å slappe av. De ble hos oss inntil andre fra Vladislavs arbeidsplass kom. Veldig snart kom Selah

inn i bildet. – Vet ikke hvordan vi skulle taklet dagene uten den hjelp og støtte og mange besøk vi har fått gjennom dere, sier en takknemlig Valentina og legger til at de nok aldri ville kommet videre i sorgarbeidet dersom de skulle siddet der alene. Hun snakker om hvilken hjertevarme de får. Om det å kunne få sitte å snakke ut om alt de går å tenker på, kjenne mennesker som bryr seg. Som ringer og kommer på besøk. – Dere i Selah er verdt mer enn millioner for oss! Ikke noen kan erstatte dere, nesten roper hun ut. Familien satte stor pris på besøk av president Shimon Peres også. Og kolleger fra Vladislavs arbeidsplass kommer ofte innom. Katya har de også veldig god kontakt med. – Alle tre sønnene våre ringte og ringer hjem hver dag, er omtentksomme og veldig hjelpsomme. Da naboen over hadde vannlekkasje ble leiligheten vår ødelagt. Guttene våre satte igang og pusset opp alt! Er det ikke lyst og fint her? spør hun stolt mens hun viser rundt.

Takk til Selah og regjeringen i Norge

Den 18. februar ville Vladislav fylt 31 år. Hans grav ligger på den militære delen av en større gravlund et stykke borte fra foreldrenes hjem. Hver eneste uke reiser

Skogbrannen i Karmelfjellet

- startet torsdag 2. desember 2010 ved 11-tiden lokal tid
- endelig årsak ikke offentlig stadfestet (en druslik guttunge innrømmet å ha røykt vannpipe og kastet brennende kull inn i skogen) men flere branner oppsto også andre steder etterhvert
- 41 mennesker mistet livet samme dag
- 36 av de omkomne var fangevoktere på vei for å hjelpe med evakuering av palestinske fanger
- Fangevokterne ble sperret inne da et brennende tre falt ned på veien foran bussen de befant seg i
- Nærmere 50.000 kvadratkilometer skog og kratt ble omgjort til aske
- Brannen er blant de verste som er registrert i Israel
- Etter 77 timer ble kampen mot flammene kronet med seier søndag den 5. desember på ettermiddagen.
- 74 hus brant ned
- Dusinvis av mennesker ble skadet.
- Totalt mistet 44 mennesker livet

Valentina og Lev for å besøke graven hans.

Valentina og Lev er besteforeldre til eldstesønnens tre gutter. Nestemann bor for tiden hjemme hos dem. De sender en stor, varm takk til dere i Norge som bryr dere og støtter

Selah via HJH. Selv har de fått føle hva det betyr at det finnes en slik organisasjon for mennesker i krisesituasjoner. De ønsker alle fred og god helse.

Prosjektstøtte i 2010 og 2011

Nedenfor er en oversikt over de prosjektene som fikk støtte fra HJH i 2010 og de foreløpige bevilgningene som styret vedtok på styremøtet den 28. mars 2011. Vanligvis bevilges det ytterligere beløp senere på året når styret får en bedre oversikt over hvordan gaveinngangen har vært. Vi håper det blir rom for store ekstrabevilgninger, for behovene er betydelige! Fadderbarnordningen er øremerkede midler og står derfor ikke oppført som bevilgning fra styret for 2011. Disse pengene kommer i tillegg. Årsmelding og regnskap for 2010 vil bli lagt ut på vår nettside www.hjhome.org etter behandling i representantskapet 2. mai.

Førstehjelp for nye immigranter	Bevilget i 2010	Foreløpig bevilget for 2011
Israel Centre for Community Involvement – B'Yachad	355 070	350 000
Keren Klita	352 375	350 000
Israel Crisis Management – Selah inkl. fadderbarn	616 080*	400 000
Immigrasjonsarbeid		
Keren HaYesod – Jewish Agency, 10 forskjellige prosjekter	2 120 000**	1 320 000**
Movement without Frontiers.	75 000	75 000
Yad Sarah.	168 000	168 000
Yad Vashem	60 000	80 000
TAU, Stephen Roth Inst.	24 150	36 000
Alternativa Laoleh	80 000	120 000
Joint.	100 000	
Livnot U'Lehibanot	75 000	120 000
Undervisning		
PNIMA	165 000	165 000
Machanaim	300 000	250 000
Ulpan Halom	380 000	380 000
Helse		
Dental Volunteers	109 805	120 000
Hadasssah	120 000	120 000
Shaare Zedek.	180 512	120 000
Shilo	100 000	100 000
Barn og unge		
Ezra. FSU	100 000	150 000
Israel Association for Immigrant Children.	360 000	360 000
Jerusalem Foundation	90 000	120 000
Mother to Mother	94 000	
Shiluv	150 000	150 000
Nye søknader		
Shoulder to shoulder		60 000
Sum	6 174 992	5 114 000
* Selah inkl. fadderbarn		
**) Prosjekter under Keren Hayesod		
Flybilletter etiopiske immigranter	350 000	350 000
Flybilletter m.m. immigranter fra arb.land	100 000	100 000
Agalim	300 000	300 000
Sha'ar HaNegev	100 000	120 000
Rehabilitation Holocaust survivors' homes	170 000	
Ethiopian National Project	200 000	
Kiryat Yearim	250 000	250 000
Nitzana	250 000	
Flybilletter FSU	200 000	200 000
Ethiopian Children	200 000	
Sum bevilgninger gjennom Keren Hayesod	2 120 000	1 320 000

AVTALEGIRO?

Avtalegiro er en enkel måte å gi regelmessig på. Kontakt kontoret for å få tilsendt registreringskjema. Skjemaet må returneres til oss, slik at vi kan få vite trekkdato, hvor mange ganger i året og beløp. Dette er spesielt for organisasjoner som ikke har noe "krav" på deg. Derfor kan heller ikke skjemaet leveres direkte til banken og du kan ikke registrere det på nettbank. Da fungerer det ikke. Hvis du har avtalegiro i dag, kan du ta kontakt med oss for å endre trekket, trekkdato eller antall trekk i året.

Vi håper å høre fra deg.

Den vandrende jøde vender heim

Som liten gutt skjedde det noe som på mange måter har preget livet mitt. Jeg gledet meg over å så, å plante og å dyrke fram blomster av ulik slag – i miniveksthuset mitt i barndommens grønne dal. Tante Elisabeth kom ofte på besøk. Hun kikket inn der. –Hva heter den planten der, spurte hun. Pekte på en frodig og grønn slyngplante som krøp langs marka. Med min daværende spede stemme pep jeg: –Det er den vandrende jøde!

Franske immigranter ankom Ben Gurion 29. desember 2010 og fikk sine israelske identitetspapirer. (Foto: Brian Hendler, Jewish Agency)

Tor Marius Gauslaa Varamedlem i styret for Hjelp Jødene Hjem, pastor i Lillesand Baptistmenighet, daglig leder i venneforetak Hjerte Til Hjerte, www.hjertetilhjerte.no

AV TOR MARIUS GAUSLAA

Siden har vi fulgt hverandre. Bevisst og kanskje også ubevisst. Den vandrende jøde og jeg.

I Abrahams vandring til det land som Herren viste ham. I Jakobs lange natts ferd mot dag. Fra landet – og tilbake igjen, lenge, lenge etter. Haltende. I soloppgangen fra det høye. Med det nye, Gudgitte navnet Israel. Fyrste med Gud.

Jeg har fulgt 12-stammefolkets ferd til Egypt. En bror og redningsmann var allerede på plass. Med et hjerte som brant, ikke av hevne og fordømmelse,

men av lengsel og kjærlighet til sine søsken.

Og mer enn 400 år etter - tilbake igjen mot Landet. Ledet av den usynlige: Du fører ved din miskunnhet det folk som du forlørste; du leder dem ved din kraft til din hellige bolig. Du fører dem inn og planter dem på din arvs berg, det sted du har skapt deg til bolig, Herre, den helligdom, Herre, som dine hender har grunnlagt. 2Mos (Exodus) 15:13 og 15.

Jeg har fulgt Den vandrende jøde i 40 år i ørkenen. Også her var det mektige motkrefter. I dem og rundt dem. Mange er ikke på tornefull vei. Men-

neskets egen troløshet. Den allmektiges trofasthet.

Advarsler og profetier

Og så inn i landet igjen - på løffets sikre grunn: -Hvert sted dere setter deres fot på, gir jeg dere! *Josva 1:3*. Med seg hadde de allerede da advarsler og profetier om hva som kunne skje. Og flere fikk de. Varsel om hvileløs fot. Bevende hjerte. Adspredelse, diaspora, blant nasjonene. Bokstavlig oppfyllelse av profetien. - Jeg vil spre deg i blant folkene og strø deg omkring i landene. *Ezekiel 22:15*. Men alltid var den lyse tona der - midt i håpløsheten

ter. Og det beste av alt – de fikk løftet om at Han som adspredte Israel, skal samle det og vokte det, som en hyrde vokter sin hjord. *Salm 137, Jesaja 49 og Jeremias 31*.

Så forteller historien oss hvordan dette folket, det jødiske folk, har hatt det ned (eller opp?) gjennom tida. Både i landet. Og utenfor landet. Som folk. Og som enkeltpersoner. Hvordan de under ulike fremmede makter, ja endog i "Guds" navn, er søkt ødelagt. Gjennom assimilering. Eller drap. Gjort til syndebukk for all verdens elendighet. Det være seg fattigdom, sjukdom, urettferdighet. Eksempelvis gjennom keiser

Hadrian, forhatt i Israel, rost i Vesten. Han som ville utrydde alt "jødisk". Og som et ledd i det samme, gav Israels land navnet Philistia (Palestina). Og i fortsettelsen: "Kirkens" forsøk på å stemple jøden som Jesusmorder. For sjøl å innta Israels vel-signelse ved hjelp av løgnaktige erstatningsteologi. "Jødene - og deres løgner", skreiv kirkefader Luther. Et nyttig redskap i handa for Adolf Hitler og hans drabanter.

Ikke lenger uten land

Men midt i det heile: Joden er ikke lenger et folk uten land. Og landet er heller ikke uten folk. Det som Gud har sammenføyd, er forgyves prøvd adskilt og oppdelt. Det skrives fortsatt historie. Vi er en del av den. Vi er med på å skrive den. Som enkeltpersoner og som samfunn er vi med på å

Moses leder Israelfolket ut av Egypt.

stake ut kursen framover. Uansett hvor vi "står", etnisk, politisk eller religiøst, så har vi i humanismens navn både rett og plikt til å forsvare den vandrende jødens historiske, politiske, juridiske og religiøse rett til det land der han har sitt hjerte og sin tilhørighet.

Intet nytt under solen

Sjøl er jeg for ung til å huske noe fra 2.verdenskrig. Men jeg husker noe fra årene like etter. Uttrykket "du din jøde". Ganske vanlig - og akseptert, når noe negativt og nedsettende skulle sies om et medmenneske. Eller det beslektet uttrykket "jødepris". Vi hører det også i dag! Mye mer kunne skrives - også fra dagens situasjon der jødene og staten Israel blir beskyldt, direkte og indirekte, for å være sjølv hinder for fred i regionen. Ikke bare fra islamske fundamentalister. Men også fra forstøttingspartene i politikk og presse. Norge er i teten her. Den "liberale" avisa Fædrelandsvennen brakte for ei tid siden bilde av Israels lovlig valgte statsminister Netanyahu - med tekst: Største hinder for fred i Midt Østen. Hvem rammet avisa da? Nettopp: Det folk som i fritt og demokratisk valgt har valgt ham som sin leder. Slik blir giften spredd. Avisen kunne like godt ha skrevet: Jøden er største hinder for fred i Midt Østen. Det er intet nytt under sola - hva jødehatet angår.

Et privilegium

Det er et privilegium å få være med å fremme den gode sak i denne verden, også gjennom det arbeid som Hjelp Jødene Hjem står i. Jeg gjør det også i tillit til de ugjenkallelige løfter gitt dette folk av Abrahams Isaks og Jakobs Gud. For det står skrevet: Og jeg vil føre dem ut fra folkene og samle dem fra landene og føre dem til deres eget land, og jeg vil røkte dem på Israels fjell, i dalene og på alle de steder i landet hvor de bor. *Ezekiel 34:13*. Kan det sies klarere enn det? Så derfor: Vær med du også - Hjelp Jødene Hjem!

Vi ønsker å gjøre noe. Dette kan springe ut av en religiøs motivasjon

Symbol på evigheten

Jeg tror at Himmelen Gud har en frelsesplan både med menneskeheten og med denne vår blodstente klode. Jeg tror han visste hva han snakka om, han som ved Jakobs dype brønn i daværende Sykar (nåværende Nablus), sa: -Frelsen, redningen, utfrielsen - kommer fra/gjennom - jødene. Det var Den vandrende jøde som sa det. Rabbi Yeshua fra Nazareth i Galilea. I 1891 skreiv Leo Tolstoj: Jøden er symbolet på evigheten. Han er den som ingen noensinne har klart å ødelegge. Verken blodbad eller lidelser, ild eller sverd, har lyktes i å utsette ham. Han er den som så lenge har voktet det profetiske budskap og formidlet det til heile menneskeheten. Et slikt folk kan aldri forsvinne. Jøden er evig. Han er evigheten legemliggjort.

Å gjøre det riktige

AV ELI FINSVEEN

Det kan være mange grunner til at vi skal støtte Israel. Noe av det som skjer der nede, kan vi kanskje være uenig i, men vårt grunnleggende vennskap, - lojaliteten og kjærligheten er der. Vår støtte kan være av økonomisk art, eller den kan være gjennom bønn eller omsorg. Vi kan tale godt om Israel og hjelpe til med å få fram et mer nyansert bilde gjennom samtaler eller leserbrev. Være venner i Israel skal vite at vi er der for dem, tross alt. Vi ønsker å gjøre noe. Dette kan springe ut av en religiøs motivasjon

eller kanskje er det fordi historien til enkeltmenneske rorer oss. Eller vi vil være med på en felles innsats for noe vi syns er viktig å gjennomføre. Felles for alt dette er at vi ønsker å gjøre de riktige tingene, vi ønsker å bidra til en god og viktig utvikling. Vi vil gjerne gjøre vår plikt eller bidra i en dugnad for medmennesker. HJH hjelper ikke bare immigranter til Israel, vi ønsker at de trives og blir der - bygge seg en framtid. Vi vil gi hjelp til selvhjelp, støtte de som trenger en hånd og litt støtte inntil de greier seg selv. Sammen skal vi gjøre det riktige.

Vil du være vår budbringer i sommer?

Hjelp Jødene Hjem har aviser og nyhetsbrev, brosjyrer og giroer som gir informasjon om vårt viktige arbeid for jødisk immigrasjon til Israel. Vi ønsker at denne informasjonen skal nå nye lesergrupper.

Vil du hjelpe oss å spre det? Ta med informasjonsaviser til sommerens stevner og familiebesøk. Ring oss på 22 36 21 70 og vi sender deg noe du kan ta med. På forhånd takk.

Hjertelig takk

AV ELI FINSVEEN

2010 ble det beste året økonomisk noen gang. Dette både takket være våre trofaste og rause givere og givere som gikk bort, men som hadde testamentert betydelige gaver til HJH. En vakker markering av et dypt Israelsengasjement. Andre ønsket gaver til HJH framfor blomster ved begravelser. Og så har noen feiret runde år eller spesielle bryllupsdager og bedt om at det heller ble gitt gaver til HJH. Noe av det mest rørende var en konfirmand som ga av pengene hun hadde fått til konfirmasjonen. På vegne av alle dem som har mot-

tatt hjelp i Russland og Israel, - og alle dem fra Etiopia, FSU og arabiske land som har fått hjemreisen til fedrenes land betalt, - vil vi få takke dere varmt. Både økonomisk hjelp, forbønn og kjærlighet betyr så uendelig mye. Immigrantene og deres hjelpere på prosjektene minner oss stadig om at vi må hilse til dere alle og takke. Prosjektene ildsjeler får uendelig mye ut av pengene, som brukes med omtanke og oppfinnsomhet. Uten HJHgavernes gaver ville mange immigranter hatt det vanskeligere og mye værre gjort. Sammen hjelper vi dem hjem og gjør omstillingen lettere. Hjertelig takk.

Tid for hyggelige sammenkomster

Hva med å invitere noen venner eller familie til en israelskveld? Lag litt god mat - gjerne med israelske produkter - og snakk om alle de interessante sidene ved dette lille landet. Det er så uendelig mye mer enn det som kommer fram i media. Mange i Norge i dag vet sørgelig lite, og du har sikkert noe å fortelle. Og du kan gi dem en avis som denne. Bare ring 22 36 21 70, og vi sender deg gjerne materiell fra kontoret. Evt. kan gjestene be-

tale for måltidet - til et godt formål. Blant våre givere er en gruppe som møtes fast til lunsj en gang i måneden. Det de gir, sender de til oss. Slikt gleder oss meget. Annet sted i avisen finner du listen over de mange hjelpeprosjekter for immigrasjon og immigranter som Hjelp Jødene Hjem støtter i 2011.

De etiopiske immigranternes venn

Mange av HJHs givere har møtt ham på giverturer eller når han har holdt foredrag i Norge. Micha Feldmann arbeider i dag for Selah(Israel Crisis Management), et HJH-støttet prosjekt, som omsorgsfull “bestefar” for utallige foreldreløse etiopiske barn, for familier i knipe og som støttekontakt for unge som kjemper seg inn i en ny kultur og prøver å forstå den.

Mintamer (22, til høyre) har ansvaret i en søskenflokk på seks, deriblant Adam og Aviel. Micha Feldmann har vært søsknenes støttespiller i flere år.

AV ELI FINSVEEN

Micha snakker amharisk, språket de fleste etiopiske immigranter snakker, og han har en stor innsikt i deres kultur og skikker.

-Det israelske samfunnet har mye å lære av etiopierne. De har en sterk familietradisjon og en vennlig omsorg for andre. Hvis du spør en etiopisk mann om veien, vil han følge deg dit. Andre israelere vil bare peke og forklare, sier han varmt, som et eksempel på hva han mener.

Refser og tar et tak

Micha er også mannen som refser ansatte i Jewish Agency, hvis han mener at de kunne vært dyktigere til å løse enkeltsaker. For eksempel var han,

for noen få år siden, på besøk ute på landsbygda i Etiopia. I en landsby ble han hentet bort til en ung, jødisk kvinne som lå på en sengebekken utenfor sin jordhytte. Hun hadde ligget slik i tre år, hun kunne ikke gå, og naboer flyttet henne ut og inn for at hun skulle få lys og luft og kontakt med andre. Kvinnen hadde i tillegg noen fryktelige liggesår. Hun ønsket hjelp og ville gjerne, som andre i familien, emigrere til Israel. Micha ble opprørt, hvorfor hadde man latt henne bli igjen i landsbyen, hjelpeløs og alene? Selvfølgelig skulle også hun få komme til Israel og få hjelp av leger der.

Ordnet operasjon og opp trening

Da Micha kom tilbake til Israel satte

han himmel og jord i bevegelse. Hans kontakter i Jewish Agency måtte stå til rette for beslutningen som “noen” hadde tatt. Kvinnen kom med neste fly til Israel. Han fikk henne inn på sykehus, der dyktige leger og fysioterapeuter etter flere operasjoner og mye opptrening fikk henne på bena. I dag går den unge, vakre kvinnen – litt rart, men hun føler selv at dette er en fantastisk framgang. Hun er under utdanning nå. Da Micha fortalte historien, trakk han fram noen bilder av en etiopisk brud i tradisjonel drakt. Han hadde vært i bryllup uken før, smilte “bestefar” fornøyd.

Ringer og besøker

Micha har en tykk adressebok med mer enn 300 telefonnummer. Han

ringer de fleste ukentlig og holder kontakten med etiopiske familier som strever. De verdsetter med et beskjedent smil at han møter opp i glade familiebegivenheter, men også ved sykdom og dødsfall. Jeg har sett det ved selvsyn på Barzilai sykehuset i Ashqelon, der vi sammen besøkte en såret soldat fra Operasjon Cast Lead i januar 2009.

Hvordan hadde det seg så at han som hadde tyske foreldre og en helt annen bakgrunn, kom inn i arbeidet med etiopiske immigranter? Micha var dyktig til å organisere. Han ledet Operasjon Solomon i 1991, da 34 fly i løpet av 36 timer hjalp 14 325 etiopiere hjem til Israel. Man tok setene ut av flyene, så fikk man plass til flere – og siden de fleste etiopiere er mindre og lettere enn europeere, kunne man enda ta flere om bord. To barn ble født underveis!

Micha Feldmann bodde i flere år i Etiopia sammen med sin kone og fire barn. Han ble dypt betatt av denne gruppen jøder. Der lå hans oppgave i livet. Nå er han hos Selah og formidler varme og omsorg til etiopiske immigranter med en vanskelig hverdag. Problemløser som han er, gir han med gode råd og et varmt, oppmuntrende smil. Hans store kontaktnett kan løse opp de fleste floker av mer praktisk art. Viktigst for de beskjedne immigranternes er kanskje at han forstår dem.

Bli med til Israel i oktober:

Hjelp Jødene Hjem inviterer til ny Israels-tur i høst

AV TORBJØRN EKROLL

Nå gleder vi oss over å kunne invitere givere og andre interesserte til ny Solidaritetstur til Israel i tiden 25. oktober til 7. nov! Turen er lagt opp i samarbeid med MIFF. Reiseledere blir Torbjørn Ekroll, Ida Husveg og Conrad Myrland/Eli Finsveen.

Dette blir en litt annerledes Israelstur, der vi skal besøke

flere av de prosjektene HJH støtter i Jerusalem og ellers rundt i landet. Vi skal bo i Jerusalem, Tiberias og Ashkelon denne gangen. Vi får møte jødene og nye immigranter på turen og vi får se store deler av Israel når vi besøker Negev og Galilea! Det blir også besøk på Bibelhistoriske steder. Også i år skal vi være mange dager i Jerusalem og vi har satt av god tid til shopping,

fritidsaktiviteter og bading ellers på turen.

Velkommen å bli med på en spennende og annerledes Israelstur som også kan bli en god høstferie!

Be om program fra Sabra Fokus reiser på tlf 38 12 56 60 eller se på nettsidene til Hjelp Jødene Hjem og MIFF